

JELMER KORFMAKER, DE EERLIJKE SCHOENMAKER

Vijftig jaar vakman in de Nassaustraat

'In mijn woonplaats woont een schoenman, die blijft wat hij is geweest. Hij staat stevig in z'n schoenen, houdt zich fier bij d'oude leest', dichtte Hens Clinge Doorenbos in april 1944. In dit loflied op Jelmer Korfmaker prees de dichter zijn schoenmaker om het feit dat hij zich nooit inliet met zwarte handel en ook in de moeilijke oorlogstijd normale tarieven rekende voor zijn werk. Korfmaker had zijn winkel aan de Nassaustraat 12-14.

Jelmer Korfmaker werd geboren op 21 augustus 1883 in het dorpje Gauw in Friesland. In 1903 ging hij in militaire dienst. Hij werd ingedeeld bij het 5de regiment infanterie in Amersfoort. Hij schreef zijn moeder dat het hem uitstekend beviel, maar dat de meisjes hem niet zo aanstonden: hij wilde bevesten een Friese vrouw. Toen hij in 1904 met groot verlof ging, reisde hij terug naar Friesland en kwam daar in de leer bij schoenmaker Bosma in Berlicum. Hij werd verliefd op de dochter van zijn baas,

Taetske Bosma. Toen Taetske in 1907 een betrekking als dienstbode aanvaardde in Bussum, kon hij haar nog niet meteen volgen omdat hij op herhaling moest in Amersfoort. Toen hij in 1908 groot verlof kreeg, vestigde hij zich met financiële steun van zijn baas als schoenmaker in Bussum.

Nassaustraat 11

Jelmer vond woonruimte in het pand Veldweg 8. Zijn eerste zaak in handgemaakte maatschoenen was gevestigd in het pand Nassaustraat 3a. Op 1 februari 1911 trouwden Jelmer en Taetske. Jelmer kocht het winkel-woonhuis Nassaustraat 7 (in 1914 omgenummerd naar 11). Als militair werd Jelmer overgeplaatst naar de landweer, opdat zijn oefeningen dicht bij Bussum zouden plaatsvinden. Gedurende de mobilisatie van 1914-1918 was Jelmer gelegerd in Fort Nigtevecht. De zaak werd draaiende gehouden door de knechts, onder het toezicht van Taetske. Tijdens een verlof in mei 1916 nam Jelmer deel aan

■ Jelmer en Taetske omstreeks 1907.

een vergadering van de vereniging van schoenmakers-patroon 'Door Vereeniging Verbetering', die hij in 1913 met zijn collega's Jacobus Kort en Piet Herman had opgericht. 1916 was ook het jaar waarin zijn eerste kind overleed, de in 1912 geboren Gerrit-Jan.

Nassaustraat 12-14

In mei 1919 kocht Jelmer een groter winkel-woonhuis aan de overkant van de straat: nummer 12-14. Het pand heeft zowel links als rechts in de gevel een voor-

■ Het gezin Korfmaker omstreeks 1938.

deur. De rechter heeft het nummer 12 en is van het woonhuis en de linker (14) is van de winkel. Dit pand was in 1907 gebouwd door timmerman-architect Hendrik ter Heerd. Hierin kreeg niet alleen Jelmers 'electrische schoenmakerij' de ruimte, maar ook zijn gezin, want inmiddels hadden Jelmer en Taetske weer twee kinderen. Er zouden er nog drie volgen. Het in 1932 geboren laatste kind noemden ze opnieuw Gerrit-Jan. De zaken gingen goed en Jelmer

kon zich in zijn vrije tijd uitleven in zijn grote passie: het rijden op zijn motorfiets. Regelmatig bezocht hij ermee zijn familie in Friesland. Alleen, dat wel.

It nije libben

In zijn hart bleef Jelmer een Fries. In 1936 was hij medeoprichter van de vereniging van christelijke Friezen 'It nije libben' (Het nieuwe leven). Tijdens de oprichtingsvergadering werd hij tot voorzitter gekozen. De vereniging organiseerde regelmatig bijeenkomsten waarin voordrachten in de Friese

taal werden gegeven. Ook werden Friese dominees uitgenodigd om in de hervormde kerk aan de Huizerweg, de Vredeskerk, in het Fries te komen preken. Binnen een jaar had de vereniging vijftig leden.

Na de oorlog

Het voorbeeldige gedrag van Jelmer tijdens de oorlog had hem volgens Bussums troubadour Clinge Doorenbos een standbeeld moeten opleveren. Zover is het nooit gekomen. Na de oorlog heeft schoenmakerij Korfmaker nog tien jaar bestaan. Daarna werd de benedenruimte verhuurd aan de firma Warmolts, die er zijn voorraad Indische en Chinese kruiden opsloeg. Bij het 50-jarig bestaan van de vereniging van schoenmaker-patroons in 1963 moest Jelmer wegens ziekte verstek laten gaan. Hij overleed nog datzelfde jaar. Taetske woonde nog zeker tot 1967 in het bovenhuis. Daarna ging ze naar een verzorgingshuis en werd het winkel-woonhuis verkocht. Taetske overleed in 1976.

Bronnen: Ton Kalkman, Uittreksel stamboomonderzoek familie Korfmaker, 18-09-2023, Nationaal Archief en diverse kranten uit de periode 1907-1963.

Eric Bor

■ Jelmer op zijn motorfiets.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET GEMEENTEARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Op stoom komen!

Op deze oude Ansichtkaart uit het begin van de vorige eeuw zien we hoe de Gooische Stoomtram vertrekt vanuit Muiderberg. Dat moet een hele beleving geweest zijn: sissend, puffend én voorzien van een heuse stoomfluit! Hard ging de tram niet: slechts 5,5 km per uur. Helaas maakte de tram wel veel slachtoffers: in de volksmond werd hij daarom de 'Gooische Moordenaar' genoemd.

FOTO EN TEKST: ARCHIEF GOOI EN VECHTSTREEK

■ De schoenmakerij in het fraaie pand Nassaustraat 12-14.

■ Het gedichtje van Clinge Doorenbos.